

ב"ה, כ"ז תשרי תשע"ה

21 אוקטובר 2014

תיק מס' 73141, רמת גן

פסק דין ביניים

בעניין שבין	לבין
התובעת	הנתבע
התובע	

א. רקע והחלטות קודמות

כל המעורבים היו חברים בארגון התנדבותי, להלן, הארגון, ושלושתם רשומים כשותפים בחשבון בנק של הארגון. בחשבון היו כ- 19,000 ₪. התובעים לא יכלו למשוך כספים מהחשבון ללא חתימתו של הנתבע. והנתבע לא יכול היה למשוך כספים ללא חתימת אחד התובעים.

התובעים דרשו שהנתבע יעביר את החשבון בבנק לבעלות התובעים, ויאפשר את הוצאת הכסף מהחשבון.

הנתבע, שהיה ראש הארגון, פרש מתפקידו, והוא דורש לקבל החזרי הוצאות + הצמדה בסך 13,473.59 ₪. במכתב שנשלח לבית הדין לאחר הישיבה, תבע הנתבע גם הוצאות משפט בסך 4,121.50 ₪. במהלך הישיבה שהתקיימה בבית הדין, הודה הנתבע כי הוא גילה בביתו סך של 21,330 ₪ השייכים לארגון.

בתאריך ח' אב תשע"ד התקבלו בין השאר ההחלטות הבאות:

1. הנתבע יעביר את החשבון בבנק לבעלות שני התובעים, ויאפשר את הוצאת הכסף מהחשבון.
2. הנתבע יעביר לתובעים סך 3,735 ₪ מתוך הכסף המזומן שנמצא אצלו, ושעליו אין מחלוקת. הכסף יועבר תמורת קבלה, או בהפקדה לחשבון הבנק של הארגון. כעת בית הדין נדרש להחליט בנוגע ליתרת הסכומים המצויים במחלוקת.

ב. תיאור המחלוקת שבין הצדדים

הנתבע היה ראש הארגון מהקמתו בחודש יולי '07 ועד לחודש פברואר '11. התובעת כיהנה כסגניתו של הנתבע וכיום היא יו"ר הארגון, והתובע הוא גזבר הארגון. התובעים הציגו לבית הדין ייפוי כוח מצד חברי המזכירות האחרים לנהל את התביעה.

לאחר פרישתו דרש הנתבע לקבל החזרי הוצאות שהיו לו לטענתו משך תקופת כהונתו. התובעים, סרבו לתת לו את החוזרים המבוקשים, ומשכך, הגיעו הצדדים לפני בית הדין.

ג. טענות תובעים

לטענת התובעים:

1. המנהג המקובל בקרב מתנדבים מקבילים הוא שלא לקבל החזרים על דלק, פחת רכב וטלפון, למעט החזר על הוצאות מיוחדות שאושרו מראש. ולכן, הסכמת הצדדים היתה למחול על החזר הוצאות אלה.
2. הוצאות הטלפון מוגזמות כיון שהנתבע בחר במסלול תשלומים יקר, זאת, למרות שהוצע לו כמה פעמים לעבור למסלול בתשלום קבוע ללא הגבלה על מספר השיחות ("גלובאלי"). התובעים דוחים את טענתו של הנתבע על כך שאיכות השירות והשיחות במסלול הגלובאלי אינה מספקת.
3. על שאר ההוצאות, ובכלל זה החזר על נסיעות בתחבורה ציבורית, מוכנים התובעים לתת לנתבע החזר הוצאות, אם יוגשו קבלות, למעט ההוצאות המכונות "החזרים לחברים", שלגביהן הם טוענים שהחזר זה היה צריך לבוא מקופת הארגון ולא מכיסו של היו"ר.
4. התובעים היו מוכנים לתת 3,165 ₪ כנגד הקבלות שבתוקף, ובכתב התביעה הסכימו אף לעגל את הסכום ל 4,000 ₪, כצעד שהוא לפני משורת הדין.
5. התנהלות התובע, שהחזיק בביתו 21,330 ₪ מעלה שאלות על מידת ההפרדה שהוא עשה בין הכסף הציבורי לבין הכסף הפרטי.
6. סירובו של הנתבע להצעות הפשרה שהוצעו לו במשך השנים, והתנהלותו כנגד הארגון מאז פרש מראשותו, על ידי הקפאת החשבון ואי מתן אפשרות הוצאת כספים ממנו, הם אלו שהובילו לצורך בתביעה זו, ולכן אין הוא זכאי להוצאות משפט.
7. התובעים דורשים לקבל את חשבון הבנק לשליטתם, בתוספת הצמדה, בגלל שמנע את היכולת להשקיע את הכספים שבחשבון. וכן את הכספים שהוא מחזיק בביתו בתוספת הצמדה.
8. התובעים מבקשים לקבל החזר עבור האגרה ששולמה בבית הדין בסך 500 ₪. וכן עבור האגרה אותה שלמו בבית הדין של הרב רצון ערוסי, לאחר שהנתבע ביקש להעביר את הדיון לבית דין זה, בסך 300 ₪ נוספים.
9. התובעים וב"כ הביאו מקורות התומכים בטענותיהם, והם ידונו על פי הצורך בדיון ההלכתי.

ד. טענות הנתבע

1. הארגון חדל מלהתקיים, ולראייה הוא הציג הודעה של התובעים ושאר חברי המזכירות על הקפאת הפעילות.
 2. הנתבע מוחזק בכסף שנמצא בידיו ויכול היה לשתוק, ולכן הוא נאמן בכל מחלוקת או ספק וכן כאשר אין קבלות.
 3. המנהג של הנתבע הוא שלא לוותר על החזרים המגיעים לו, כך גם במקומות אחרים בהם הוא מתנדב. הארגון עצמו החזיר הוצאות נסיעה כפי שהודו התובעים וכן הוצאות אחרות (כגון, דיו למדפסת). הארגון לא פעל במשרדי ארגון-האם ולכן היו לנתבע הוצאות חריגות בהשוואה למתנדבים אחרים ולכן אי אפשר להסיק מהם אליו. כמו כן, היו פעילויות רבות בארגון בהשוואה לארגונים אחרים, ובמיוחד פעילות רבה של הנתבע. כמו כן, מתנדבים במסגרות אחרות מקבלים החזרי נסיעות.
 4. כאשר הנתבע קיבל הטבה הוא חילק את ההטבה בין חברי המזכירות.
 5. בתמחור הפעילויות הנתבע כבר רשם הוצאות טלפון וכד'.
 6. בשל הפעילות האינטנסיבית הנתבע לא התפנה לדרוש את החזר הוצאותיו עד לעזיבתו את הארגון.
 7. הנתבע העלה את נושא ההוצאות בישיבות מזכירות ונאמר לו שיכין חשבונות ו/או קבלות ואז יקבל.
 8. קו בתשלום גלובאלי פחות אמין ונוח. אופן חישוב הוצאות טלפון: השוואת גובה התשלום בשנות הפעילות לשנתיים לפני שהחל לשמש בתפקידו.
 9. לטענתו, במרץ 11 ניסו התובעים להוציא במרמה את הכסף שהיה בחשבון המשותף.
 10. לגבי ההוצאות שהוציאו התובעים בבית הדין של הרב ערוסי – הולכים אחר הנתבע, ולכן זכותו להעביר את הדיון לבית דין שבבחירתו.
 11. כעת תובע:
- 12,912.59 ₪ עבור הוצאות
- 501 ₪ עבור הצמדה
- 4,121.5 ₪ עבור הוצאות משפט
12. החשבון הוקפא ע"י מנהלת הבנק בגלל ניסיון של התובעים למשוך את הכספים שלא כדין, הוא חתם על שלושה שיקים ריקים, ולכן לא הוא גרם להקפאת הפעילות.
 13. טוען שלא היתה החלטת מזכירות שהחזר הוצאות יעשה רק בסמוך למועד ההוצאה.

14. דוחה את הטענה שהוא אינו זכאי להחזר על החזרי ביטולים שנתן מכיסו.

15. הנתבע וב"כ הביאו מקורות התומכים בטענותיהם, והם ידונו על פי הצורך בדיון ההלכתי.

ה. נושאי הדיון

1. מעמדו המשפטי של הנתבע.

2. השפעת המוחזקות של הנתבע בכספי הארגון והודאתו בכך.

3. פטור בגלל מנהג.

4. פטור בגלל שיהוי בהגשת התביעה והיעדר קבלות.

5. אופן חישוב הוצאות טלפון.

6. הוצאות משפט והצמדה למדד.

ו. מעמדו המשפטי של הנתבע

הנתבע הוא מתנדב בארגון, הוא נבחר לעמוד בראש הארגון והוציא הוצאות לצורך פעילות הארגון. לפיכך, מעמדו ההלכתי הוא לכל הפחות כשל "יורד ברשות" (שו"ע חו"מ סי' שעה סעי' ד-ה):

היורד לשדה חבירו ברשות, אפילו נטע שדה שאינה עשויה ליטע, שמין לו וידו על העליונה, שאם היתה ההוצאה יתירה על השבח נוטל ההוצאה; ואם השבח יתירה על ההוצאה, נוטל השבח...

...והשותף בשדה שיש לו חלק בה, כיורד ברשות הן ושמין להם וידם על העליונה.

באופן עקרוני "יורד ברשות" זכאי לתשלום שכר על עבודתו, העובדה שבנידון כאן אין תביעה לתשלום שכר וברור שהעבודה היתה בהתנדבות, אינה גורעת מזכותו הבסיסית לקבל לפחות החזר על הוצאות שהוציא ובלבד שיישבע (שו"ע חו"מ שעה, ח). השאלה היא האם במקרה זה, מחד גיסא, ישנן נסיבות מיוחדות הפוטרות את הארגון מתשלום החזרי הוצאות, ומאידך גיסא, האם יש סיבה לפטור את הנתבע משבועה.

לסיכום, הנתבע הוא לכל הפחות יורד ברשות ובאופן עקרוני הוא זכאי להחזרים, אלא אם כן יש סיבות לפטור את הארגון מהחזרים אלה.

ז. השפעת המוחזקות של הנתבע בכספי הארגון והודאתו בכך

הנתבע הודה בדיון כי הוא מחזיק בידו מעל 21,000 ₪ במזומן מכספי הארגון והוא נכון להשיבם, למעט הסכומים המגיעים לו.

לפני הדיון במשמעויות המשפטיות של מצב זה, יש להעיר כי צודקים התובעים בתמיחה שלהם על כך שחצי מכספי הארגון מוחזקים במזומן בידיו של היו"ר, מבלי שהגזבר או כל אדם אחר יודע על

כך. יתירה מזו, לדברי הנתבע, הוא עצמו לא ידע על כך, והדבר חמור כפליים. על כל המעורבים בפרשה להסיק את המסקנות האישיות ולא להגיע למצב כזה, בו כספי ציבור מוחזקים ללא פיקוח ודיווח בידיו של אחד מהמופקדים אליהם.

ביקורת זו אינה פוטרת אותנו מלדון במשמעויות המשפטיות של המצב הקיים.

מצב זה בו אדם מודה שהוא מחזיק כספים שהתובע כלל לא יודע עליהם ולא תבע אותם, מכונה בהלכה "משיב אבידה", כפי שמובא בגמרא (כתובות יח, א):

תניא, רבי אליעזר בן יעקב אומר: פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו, כיצד? מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס - הרי זה נשבע, וזהו שנשבע על טענת עצמו; וחכמים אומרים: אינו אלא כמשיב אבידה ופטור.

דהיינו, כאשר אדם הודה לאדם שהוא חייב כסף לאביו, לדעת חכמים הוא פטור בלא שבועה, וכך נפסק בשו"ע (חו"מ עה, ג):

אם לא תבעו אדם, אלא הוא מעצמו אומר: מנה היה לאביך בידי ונתתי לו חמשים ונשאר לו חמשים, פטור אף משבועת היסת.

נושאי הכלים דנו בפרטי הדין, ובספר נתיבות המשפט (חידושים עה, ז) סיכם כך:

ואם אמר "מנה לך בידי", (והנתבע) [והוא] אומר "אתה הזכרתני", ג"כ פטור אף משבועת היסת דהוי כמשיב אבידה, דהא מודה שלולא שהזכירו לא היה זוכר, אבל אם משיב "ידעתי מזה ודעתי היתה לתבוע לך" - חייב היסת לכולי עלמא.

דהיינו, אם התובע מודה שלא ידע על החוב, אזי הנתבע פטור מלשלם ומלהישבע שבועת היסת, וכל שכן שפטור משבועת יורד ברשות. בנידון שלפנינו הנתבע הודה בקיומו של הכסף, והתובעים הודו שכלל לא ידעו על קיומו, ולכן הנתבע נאמן בטענותיו העובדתיות ואינו חייב אפילו שבועת היסת.

יתירה מזו, במקרה שלפנינו הנתבע גם מחזיק בכסף ולכן על פי הכלל הידוע "המוציא מחבירו עליו הראיה", על התובעים להוכיח את טענותיהם העובדתיות והמשפטיות. העובדה שהנתבע מודה שהכספים בהם הוא מוחזק אינם שלו אלא הופקדו ברשותו, אינה מעלה ואינה מורידה לענין שאלת המוחזקות, והוא נחשב למוחזק בכספים (מהרי"ק, מהרש"ל ושי"ך, הובאו דבריהם בקצות החושן ד, א).

אולם, למרות כל זאת, כאשר גם לפי הטענות העובדתיות של הנתבע הוא חייב לשלם, אין במצבו המשפטי כדי לפטור אותו. רוצה לומר, אמנם הנתבע נאמן שכך וכך היה, אולם, אם על פי העובדות שהוא עצמו מציג על פי הדין הוא חייב לשלם - אין במוחזקות שלו ובכך שהודה כדי לפטור אותו.

לסיכום, הנתבע הוא משיב אבידה ולכן הוא נאמן בטענותיו העובדתיות ללא צורך בשבועה, כמו כן הוא מוחזק ולכן על התובעים נטל הראיה כדי להוציא ממנו ממון.

ח. פטור בגלל מנהג

נקודת המחלוקת העיקרית שבין הצדדים היא האם ישנו מנהג שפוטר את הארגון מלהחזיר הוצאות למתנדבים. בעניין זה טוענים התובעים כי המנהג הוא שלא להחזיר הוצאות טלפון והוצאות דלק ופחת רכב. לתמיכה בטענתם הביאו התובעים מספר תצהירים של מתנדבים בארגונים אחרים שכתבו כי אינם מקבלים החזרים על הוצאות כאלה. כמו כן, טענו התובעים כי לנתבע היתה תועלת כספית וציבורית מפעילותו והיא שקולה כנגד הוצאותיו.

הנתבע לא סתר את התצהירים שהוגשו, אלא טען:

1. מנהגו האישי של הנתבע הוא לדרוש החזר הוצאות מלא.
2. הארגון בו פעלו הצדדים שונה מארגונים אחרים בכך שלא קיבל משרד וטלפון, וחייב את הנתבע להפוך את ביתו למשרד ולהשתמש שימוש מוגבר בקו הטלפון הפרטי שלו. מה גם שהיקף הפעילות של הארגון היה גדול ביחס לארגונים אחרים.
3. מתנדבים במסגרות אחרות מקבלים החזרי הוצאות.
4. הנתבע הודיע בישיבות מזכירות כי בכוונתו לקבל החזרים.
5. הנתבע כתב בתחשיבי הפעילויות את הוצאות הטלפון כחלק מן ההוצאות.
6. הארגון החזיר הוצאות לחברי מזכירות, כגון, הוצאות על דיו למדפסת או החזר נסיעות בתחבורה ציבורית (לתובעת). אף הוחזרו הוצאות ברכב פרטי (למר א'). התובעים השיבו על כך כי מדובר היה בהחזר יוצא דופן שאושר מראש.
7. הנתבע זכאי להחזר הוצאות מעבר לחברי מזכירות אחרים כיון שהיה פעיל הרבה מעבר לאחרים.
8. הנתבע טען כי את ההטבות שקיבל חילק בין כלל חברי המזכירות.

דיון

הלכה פסוקה וידועה היא ש"מנהג מבטל הלכה" (רי"ף בבא מציעא נב, א), ובוודאי יחסי עובד ומעביד (במקרה הנדון כאן ביחס למתנדב), הם על פי מנהג המדינה. ולכן, אם יוכח שישנו מנהג ברור שעל פיו פעלו כל הצדדים שלא להחזיר הוצאות – הוא מחייב את הצדדים. על כך כתב הרמ"א (חוי"מ שלא, א):

ואינו קרוי מנהג אלא דבר השכיח ונעשה הרבה פעמים, אבל דבר שאינו נעשה רק פעם אחת או שני פעמים אינו קרוי מנהג

אלא שהשאלה היא האם יש מנהג ברור במקרה שלפנינו. כאמור, בית הדין סבור שהתובעים הצליחו להוכיח כי ישנו מנהג "שכיח ונעשה הרבה פעמים" בקרב מתנדבים בארגונים מקבילים שלא לקבל

החזרי הוצאות רכב וטלפון. אולם, כנגדם טען הנתבע לשוני בין הארגון הנדון כאן לבין הארגונים האחרים.

בית הדין מקבל את טענתו של הנתבע בעניין זה – מוסכם שהארגון לא קיבל את השירותים אותם קבלו ארגונים אחרים, ובכלל זה שירותי משרד וטלפון. שוני זה מחריג את הארגון הנדון, ואינו מאפשר להסיק מארגונים אחרים לארגון זה.

אלא שהחגרה זו נוגעת אך ורק להוצאות טלפון, שהרי הוצאות רכב אינן תלויות בקיומו של משרד, ואף לא בסבסוד של ארגון-האם לפעילות הארגונים. ובכל זאת, מנהג המתנדבים הוא שלא לדרוש ולקבל החזרי הוצאות רכב.

חיזוק נוסף להבחנה בין הוצאות טלפון והוצאות רכב ניתן להביא מתוך הנספחים שהגיש הנתבע עצמו. בכל הנספחים המסומנים באות ד' בסיכומי הנתבע, הובאו תחשיבי העלויות של הפעילויות אותן ארגן הנתבע. בכלם ישנה התייחסות לעלויות הטלפונים (ובחלקם להוצאות נוספות: פקסים, הדפסות, בולים), אך בכלם אין התייחסות להוצאות הנסיעות שהיו לנתבע. חשיבותם של התחשיבים בכך שבהם הנתבע הודיע לחברי המזכירות כי הוא רואה עצמו זכאי להחזר הוצאות ללא קשר למנהג כזה או אחר. אולם, כאמור, הצהרה זו לא כללה התייחסות להוצאות נסיעה ברכבו.

לגבי הוצאות על תחבורה ציבורית – התובעים הודו שהנתבע זכאי לכך. אמנם, הנתבע טען שאין להבחין בין הוצאות נסיעה בתחבורה ציבורית להוצאות נסיעה ברכב פרטי, אולם, טענתו אינה מתקבלת. ישנו פער כמותי גדול בין ההוצאות, שיכול להסביר מדוע על תחבורה ציבורית יש החזר ועל הוצאות נסיעה ברכב אין החזר. אלא שגם אם הנתבע אינו זכאי להחזר הוצאות ברכבו הפרטי, מסתבר שהוא זכאי להחזר על אותן נסיעות בשיעור העלות בתחבורה ציבורית. שהרי לא יעלה על הדעת שהנתבע יפסיד את המגיע לו בגלל שהחליט לנסוע ברכבו.

לגבי טענתו של הנתבע כי מנהגו לגבות החזרי הוצאות בכל תחומי פעילותו – טענה זו נדחתה. משמעותו של מנהג בכך שהוא ידוע לכל, וכל הצדדים להתקשרות פועלים על פיו. גם מנהגו הפרטי של אדם יכול להוות בסיס מוסכם להתקשרות, ובלבד שהמנהג ידוע לצד השני (שו"ת אגרות משה א, עה). אך במקרה כמו שלנו, בו לא הוכח שמנהגו הפרטי של הנתבע היה ידוע לתובעים, המנהג אינו משפיע על הבנת הצדדים את תוכן ההתקשרות.

לגבי טענת התובעים כי לנתבע היתה טובת הנאה מפעילותו ולכן הוא אינו זכאי להחזרי הוצאות – טענה זו יפה כדי להסביר מדוע הנתבע אינו מקבל החזר הוצאות מלא או תשלום עבור טרחתו, אולם, אין בה די כדי לפטור את הארגון מהחזר הוצאות לו זכאי הנתבע על פי דין, ובכלל זה הוצאות טלפון.

לסיכום, הארגון הנדון שונה מארגונים אחרים בכך שלא היה לו משרד, ולכן הנתבע זכאי להחזרי הוצאות טלפון, מה גם שהוא הצהיר על כוונתו לקבל בתחשיבי הפעילויות שהגיש. לגבי הוצאות בתחבורה ציבורית אין ויכוח שהנתבע זכאי להן. אולם, לגבי החזרי הוצאות נסיעה ברכב מסתבר שחל המנהג הכללי שלא לקבל, מה גם שהנתבע לא הוכיח שהוא הצהיר בכתב שבכוונתו לקבל.

עם זאת, מסתבר שהנתבע זכאי לקבל החזר על נסיעות ברכב פרטי בשיעור עלות הנסיעה בתחבורה ציבורית.

ט. פטור בגלל שיהוי בהגשת התביעה והיעדר קבלות

התובעים טענו כי הנתבע אינו זכאי להחזר הוצאות בגלל השיהוי בהגשת הבקשה רק לאחר עזיבתו את הארגון ולא בסמוך לביצוע ההוצאות. בתשובה לכך השיב הנתבע כי במהלך פעילותו לא התפנה לדרוש את המגיע לו.

בנוגע לטענת שיהוי יש להזכיר כי בהלכה אין התיישנות (שו"ת במראה הבזק ז, קיא). אמנם, ניתן היה לשקול האם השיהוי מעיד על מחילה של הנתבע על הכסף המגיע לו.

במקרה זה טענה זו נדחתה. הנתבע כתב בתחשיבי הפעילויות את הוצאות הטלפון, כמו כן, הוא טען שהעלה את העניין בישיבות המזכירות. כאמור, בגלל היותו בגדר "משיב אבידה" הוא נאמן שכך היה, ולכן, הוא לא איבד את זכותו בגלל השיהוי בהגשת התביעה.

לגבי הדרישה לקבלות – הצורך בקבלות בדרך כלל (וכאן לא נטען אחרת) נועד כדי לאמת את קיומן של ההוצאות. אלא שכיון שהנתבע נאמן בטענותיו העובדתיות, הוא נאמן לטעון שהיו הוצאות. זאת ועוד, התובעים לא הכחישו את קיומן של ההוצאות אלא דרשו קבלות, ככל הנראה מסיבה פורמאלית. אלא שאין בכך כדי למנוע מאדם שהוציא הוצאות למען הציבור, הוצאות מוסכמות בסך הכל, לקבל עליהן החזר.

בשולי הדברים נתייחס לטענת התובעים כי התובע אינו זכאי להחזר על החזרים שנתן לחברים שביטלו הזמנות, כיון שהכסף היה אמור להיות משולם מהקופה הציבורית. מדובר בטענה תמוהה ביותר – אם אכן הכסף היה אמור להיות משולם מהקופה הציבורית, אזי ברור שהנתבע זכאי עליו להחזר.

אם כוונת התובעים בטענה זו, שאין להאמין לדברי הנתבע שאכן הוציא מכיסו את כספי החזרים, דין טענתם להידחות. ההסבר שנתן הנתבע להוצאת החזרים מכיסו מניח את הדעת, וכיון שהנתבע מוחזק בכספים, ואף נאמן בטענותיו העובדתיות מכוח היותו משיב אבדה, יש לקבל את דבריו.

לסיכום סעיף זה, אין בשיהוי או בהיעדר קבלות כדי לפטור את הארגון מלהחזיר לנתבע את ההוצאות להן הוא זכאי, ובכלל זה החזר על החזרים שנתן לחברים שבטלו הזמנות.

י. אופן חישוב הוצאות הטלפון ונסיעות

הנתבע דרש לקבל את ההפרש בין הוצאות הטלפון בתקופה בה לא התנדב בתא, לבין הוצאות בתקופה בה התנדב בתא, סה"כ 5040 ש. כנגדו טענו התובעים כי הנתבע היה יכול לבחור במסלול בתשלום "גלובאלי" ולחסוך בהוצאות. על כך השיב הנתבע כי השירות בחברות שמספקות מסלול כזה הוא פחות טוב באופן משמעותי מהמסלול הנוכחי.

בית הדין מקבל את טענת הנתבע שאין זה סביר לדרוש ממנו להעביר את הקו המשמש לצרכיו הפרטיים לחברה שאינה נוחה לו, כדי לחסוך בהוצאות הארגון. אולם, הנתבע יכול היה להזמין קו נוסף עבור הארגון שיותקן בביתו, ללא תלות ברכישת שירותי אינטרנט.

מבדיקה שערך בית הדין, ובהסתמך על השוואה בין מחירי טלפון שביצע עיתון גלובס בשנים 2008-2010 עולה שמחירי קו טלפון 'גלובלי' עמדו על כ-80 ₪ לחודש + עלות התקנה בסך 228 ₪¹. ולכן תביעת הנתבע לקבל 80 ₪ לחודש עבור טלפון (בזק וסלולרי) היא מוצדקת.

אלא שעדיין ישנו ויכוח בין הצדדים לגבי מספר החודשים עליהם זכאי הנתבע להחזר. הנתבע דורש לקבל החזר עבור 63 חודשים, מינואר '06 עד סוף אפריל '11, כאשר הוא סיים את ריכוז החוגים בתאריך 03.05.11.

התובעים הגיבו על כך שכל המעורבים נבחרו לראשונה לכהן במזכירות הארגון רק ביולי '07, ובפברואר '11 הנתבע התפטר מתפקידו בארגון ולאחר מכן סיים את ריכוז חוגי המחשבים בהם החל.

ב"כ הנתבע כתב זאת בעצמו בכתב התביעה שכנגד שהגיש (ללא תאריך, נשמרה בתאריך 15.05.14), שם כתב שהבחירות התקיימו בתאריך 09.07.07, וכן שהוא התפטר מתפקידו בתאריך 14.02.11.

הנתבע נימק וטען כי הוא זכאי להחזר הוצאות על פעילותו הרבה באותה תקופה (ואף הציג רשימה של הפעילות עד לבחירות) כשם שמקובל לתת מימון מפלגות גם על תקופת הבחירות.

ביה"ד אינו מקבל את טענת הנתבע שאדם זכאי להחזר על הוצאות שהוציא כדי להיבחר לתפקיד בארגון. שהרי יכול היה להיבחר גם אדם אחר ואז ברור שלא היתה אפשרות להחזר. אם הנתבע יוכיח שהארגון מקבל תקציב למימון הוצאות הבחירות כפי שמקובל בבחירות הכללית – אזי ביה"ד ישקול שוב את החלטתו בעניין זה.

לגבי תקופת ההתנדבות לאחר ההתפטרות, ביה"ד מזכה על דרך פשרה במחצית מהסכום הנתבע, לאור ההנחה שסביר שהיתה פעילות שהצריכה ניהול שיחות טלפון, אך פעילות זו היתה בהיקף קטן יותר.

החישוב יעשה על דרך פשרה בחודשים שלמים:

80 ₪ עבור 43 חודשי התנדבות (יולי '07 עד פבר' 11), סה"כ 3440 ₪.

40 ₪ עבור 3 חודשי התנדבות (פבר' 11 עד מרץ '11) סה"כ 120 ₪

סה"כ החזר עבור הוצאות טלפון 3560 ₪.

¹ ראו בקישורים הבאים:

<http://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000352408#FromSearchPage>

<http://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000576251#FromSearchPage>

בנוגע לנסיעות שביצע הנתבע ברכבו ביה"ד במסגרת סמכותו מזכה את הנתבע ב-500 ₪, כאומדן שיעור עלות הנסיעה בתחבורה ציבורית, וזאת לאור העובדה שמדובר בגמלאי שזכאי להנחה בנסיעה בתחבורה ציבורית.

לגבי הטענה על כך שאין לשלם לנתבע על נסיעה במונית כיון שבטעות טעה במקום הפגישה – טוב היה אילו טענה זו לא היתה נטענת. זו התנהלות סבירה שמזכה בהחזר הוצאות.

לסיכום, בית הדין מקבל את תביעת הנתבע לקבל החזר בסך 3840 ₪ עבור הוצאות טלפון, והחזר בסך 500 ₪ עבור נסיעות ברכב פרטי.

יא. הוצאות משפט והצמדות

הצדדים האריכו לתאר עד כמה הצד השני גרם להם נזק באופן התנהלותו. כידוע על פי ההלכה אין חיוב אוטומטי בהוצאות משפט (שו"ע חו"מ יד, ה) למעט מקרים של פעולה זדונית שגרמה נזק.

במקרה זה בית הדין סבור ששני הצדדים נהגו שלא על פי שורת הדין, כגון בכך שהתובעים ניסו להוציא את כספי הארגון ללא ידיעתו של הנתבע, ובכך שהנתבע הגיב לתביעה באיחור גדול מאד. כיון ששני הצדדים תרמו במידה לא מבוטלת לליבוי הלהבות ולהוצאות הנגררות עקב הסכסוך, במקום להביא לפתרון בדרכי נעם, בית הדין רואה בכל צד אחראי להוצאות של עצמו.

דרישת הצדדים להצמדה נדחית גם היא. הקפאת החשבון של הארגון נגרמה באשמת התובעים ואין מקום לתבוע את הנתבע על כך. דרישת הנתבע להצמדה נדחית, כיון שבמעשיו גרם לשיהוי בבירור העניין.

לפיכך, בית הדין אינו מחייב את שני הצדדים בהוצאותיהם או בהצמדה.

יב. חישוב החזר הוצאות לו זכאי הנתבע

[הושמט לצורך פרסום פסק הדין]

הצדדים רשאים להגיב לתחשיב תוך 14 יום.

יג. סיכום החישובים

1. הנתבע זכאי להחזר עבור הוצאות למעט הוצאות נסיעה ברכב.
2. סה"כ זכאי הנתבע להחזר בסך 8431.54 ₪.
3. ע"פ הצהרתו הנתבע החזיק בסך 21,330 ₪ והוא כבר העביר לחשבון הארגון ע"פ הוראות ביה"ד סך 3735 ₪.

4. לפיכך על הנתבע להעביר לאחד משני התובעים תמורת קבלה או לחשבון הבנק של הארגון סך 9163.5 ₪.

י.ד. החלטות

1. הצדדים רשאים להגיב לסיכומי ביה"ד תוך 14 יום מיום קבלת פס"ד בדוא"ל.
2. הנתבע רשאי להוכיח כי הארגון קיבל מימון הוצאות הבחירות, או כל הוכחה מקבילה אחרת, עד למועד הנ"ל.
3. אם לא יתקבלו הערות, על הנתבע להעביר לאחד משני התובעים תמורת קבלה או לחשבון הבנק החדש של הארגון סך 9163.5 ₪ תוך 30 יום מהתאריך הנקוב על פסק הדין.

והאמת והשלום אהבו

פסק הדין ניתן ביום כ"ז תשרי תשע"ה, 21 אוקטובר 2014

בזאת באנו על החתום

הרב עדו רכניץ

הרב אהרן כ"ץ, אב"ד

הרב אהרן פלדמן